

COVID-19

EMISSOR: SECRETÀRIA AUTONÒMICA DE SALUT PÚBLICA I SISTEMA SANITARI PÚBLIC	DESTINATARIS: INSTAL·LACIONS ESPORTIVES PÚBLIQUES I PRIVADES.
DATA: 15/03/2021	VERSIÓ: 1

**ASSUMPTE: MESURES DE PREVENCIÓ I HIGIENE SANITÀRIA EN
INSTAL·LACIONS ESPORTIVES**

MESURES GENERALS

DISTÀNCIA SOCIAL (1,5 metres)

- L'entitat responsable de la gestió del centre esportiu haurà d'adaptar les mesures organitzatives i de funcionament per assegurar que en tots els espais del recinte esportiu es mantinga la distància mínima de seguretat d'1,5 metres.
- Les dependències en les quals no puga garantir-se aquest distanciament es deuran deshabilitar.
- Haurà d'evitar-se la formació de grups de persones excepte els constituïts expressament per a la pràctica d'activitats grupals dirigides, amb les limitacions pel que fa a la seua dimensió que establisca la normativa vigent en cada moment.

HIGIENE DE MANS

- En totes les instal·lacions s'habilitaran punts d'higiene i desinfecció de mans, fonamentalment en l'accés general de la instal·lació i en cada un dels espais esportius d'aquesta, mitjançant gel o líquid desinfectant.

US OBLIGATORI DE LA MASCARETA

- Serà obligatori l'ús de mascareta per part de totes les persones que utilitzen la instal·lació esportiva (treballadores, tècnics, entrenadors, esportives i usuaris) d'acord amb el que estableix la normativa vigent.
- No es permetrà l'accés a la instal·lació esportiva sense mascareta.

NETEJA I DESINFECCIÓ DE LA INSTAL·LACIÓ I DEL MATERIAL

- Instal·lació: S'aplicaran els protocols de desinfecció i neteja adequats per a mantenir la instal·lació lliure de Covid-19.
- Material: Es durà a terme la desinfecció del material abans i després de cada ús.

MESURES PER GARANTIR EL DISTANCIAMENT FÍSIC

- Accés a les instal·lacions i graderies

L'accés a les instal·lacions esportives estarà restringit exclusivament a usuaris/es que realitzen la pràctica esportiva.

En cap cas es podrà accedir a la instal·lació si l'usuari/ària presenta alguna simptomatologia compatible amb la Covid-19 (febre, tos seca, cansament, etc.).

Per a accedir a la instal·lació esportiva s'hauran de seguir les instruccions i indicacions proporcionades per la mateixa instal·lació.

L'accés a la instal·lació es realitzarà per sistemes que no suposen contacte físic prescindint dels sistemes d'empremta dactilar i similars.

Als entrenaments o classes dirigides no podran accedir espectadors, excepte en cas de necessitar ajuda l'esportista i prèvia autorització del responsable a càrrec de la instal·lació en eixe moment, i s'hauran d'evitar aglomeracions fora de la instal·lació.

- **Itineraris i fluxos de circulació**

En la mesura del possible s'establiran i utilitzaran zones d'entrada i sortida diferenciades.

Els usuaris hauran de transitar per la instal·lació segons els itineraris habilitats a aquest fi, no podent detenir-se en zones comunes.

Es determinarà mitjançant senyals en el paviment, la distància recomanada a mantenir en els distints itineraris, pels diferents usuaris.

- **La ubicació d'aparells, màquines i llocs d'entrenament** es farà de manera que s'assegure el distanciament mínim d'1,5 m entre usuaris i entre aquests i les zones de pas i trànsit.

- No compartir **objectes personals**

No està permès compartir objectes personals, menjar, beguda o roba, entre els usuaris/es o esportistes.

Si s'ha de compartir algun material esportiu, aquest haurà de ser degudament desinfectat abans i després del seu ús.

- **Publicitat de les mesures**

Haurà de disposar en un lloc visible, xarxes socials i pàgines web, cartells informatius i publicitaris sobre les mesures preventives i de seguretat contra la Covid-19, actualitzats a la normativa vigent en cada moment.

Es proporcionarà informació als esportistes i usuaris/es per a la correcta pràctica esportiva.

MESURES PER A INSTAL·LACIONS ESPORTIVES

- Es promourà de forma generalitzada mesures que eviten el **contacte entre persones**.

S'establirà un ús màxim d'usuaris/àries i d'esportistes per cada espai esportiu de la instal·lació esportiva d'acord amb les normes vigents en cada moment, sempre que es pugui assegurar el compliment de la distància social i evitar en tot moment el contacte físic.

Es col·locaran de manera visible, en qualsevol mena d'estança d'ús públic, l'aforament permès.

S'haurà de fer un control estricte de l'accés a les instal·lacions, restringit a les persones degudament autoritzades, per a poder controlar l'aforament que es determine.

Es podrà restringir o limitar l'oferta de certs serveis de manera preventiva.

Els pagaments s'efectuaran preferentment amb mitjans electrònics.

- En tot el centre hi haurà **informació** clara i concisa de pautes d'higiene i **normes de comportament**, mitjançant cartellera i senyalística de recursos, per a minimitzar el risc de contagi, distribuïdes per zones de pràctica esportiva, entrada, lavabos, vestuaris i principals zones d'higiene, vestuaris i principals zones de pas.

- Les zones d'ubicació de material higiènic se senyalitzaran clarament.
- S'instal·laran **mampares de separació** i delimitació d'espais, en aparadors i zones d'atenció al públic d'acord amb la valoració de riscos determinada pel Servei de Prevenció de Riscos Laborals.

Els/Les treballadors/es, disposaran dels seus EPIs corresponents d'acord amb les indicacions del Servei de Prevenció de Riscos Laborals, garantint el nombre suficient de personal per a cobrir les necessitats de neteja, control d'accés i seguretat.

- **Dutxes i vestuaris**

S'estarà al fet dispost en la normativa vigent respecte del seu ús.

Els vestuaris quedaran a disposició exclusiva de les persones esportistes i usuàries, i la seua utilització quedarà supeditada a la normativa vigent d'ús i aforament, a les dimensions del mateix vestuari i al compliment de les mesures higièniques i de desinfecció corresponent. L'ús de mascareta és obligatori a excepció del moment en el qual es faça ús de les dutxes individuals.

S'anul·laran els assecadors i elements d'ús similars, amb prohibició expressa del seu ús.

S'augmentarà en el possible la renovació de l'aire i la taxa de ventilació especialment en la zona de les dutxes.

Es recordarà a les persones usuàries que es recomana evitar dutxar-se en la instal·lació, essent aconsellable fer-ho en el mateix domicili.

- Mesures per a garantir el **control d'infeccions**

Els esportistes, usuaris i tècnics/es no hauran d'acudir als entrenaments i activitats esportives, si presenten algun tipus de simptomatologia, han estat exposats o en contacte amb algun contagiats per Covid-19 en els últims 14 dies i/o.

Si es detecta algun possible cas de contagi en la instal·lació, s'haurà d'abandonar la instal·lació, aïllar-se immediatament en el seu domicili i cridar al telèfon habilitat per la Generalitat Valenciana, 900 300 555, o sol·licitar cita amb el seu centre de salut a través de la web de la Conselleria de Sanitat Universal i Salut Pública o l'App GVA CORONAVIRUS

PERSONAL

- El personal tècnic i de la instal·lació no podrà accedir a la instal·lació i/o al seu lloc de treball si la persona presenta símptomes compatibles amb el Covid-19: febre, tos seca, cansament, etc.
- En les classes d'activitats dirigides es programaran exercicis i dinàmiques de treball sense contacte entre usuaris/àries ni compartir elements de jocs o activitats.
- Es realitzarà una formació específica a tot el personal de la instal·lació, per grups, segons el desenvolupament de la funció de cada un, que es renovarà periòdicament en funció de l'evolució de la situació i la normativa vigent.
- Es deuran preveure situacions d'intervenció i actuacions enfront a petites emergències o imprevistos que es puguen generar com a conseqüència de l'aplicació de les mesures de prevenció. S'establiran controls d'incidències, per al seguiment de les situacions creades, amb el fi de prevenir situacions de risc i actuar com a mecanisme d'alerta primerenca. Serà necessària l'assignació de recursos humans dedicats a aquest fi.
- Tots els protocols d'actuació i intervenció es reflectiran per escrit i es posaran en coneixement de les persones treballadores.
- S'establirà un protocol d'estocatge i reposició del material específic d'higiene i prevenció.
- Tota acció de neteja, desinfecció o higiene s'adaptarà al protocol específic i es definirà una periodicitat d'intervenció mínima.

VENTILACIÓ

- Els centres esportius hauran d'estar correctament ventilats. La ventilació podrà ser per medis naturals mitjançant obertura de portes i finestres, forçada (mecànica) o una combinació dels dos sistemes
- Si la ventilació és natural es recomana ventilació creuada (obertura de portes i/o finestres oposades o almenys costats diferents de la sala), per a afavorir la circulació d'aire i garantir un escombratge eficaç per tot l'espai.
- Si la ventilació és forçada (mecànica), es revisarà la configuració del sistema per a maximitzar la quantitat d'aire exterior i reduir la quantitat d'aire recirculat.
- La taxa de ventilació objectiu serà de 12,5 litres/segon i persona (L/s/p), corresponent aproximadament 5-6 ACH.
- No s'utilitzaran de manera exclusiva els mètodes purificadors basats en la filtració per la seua efectivitat limitada en les condicions ambientals que es generen en els centres esportius.
- No s'utilitzaran els mètodes basats en la generació d'ozó o la radiació UV pel risc derivat d'aplicació directa sobre les persones.
- En edificis i establiments que hagen tancat o cessat la seua activitat, és recomanable realitzar una revisió general de la instal·lació de climatització abans de la reobertura, incloent neteja de reixetes, difusors, filtres i bateries.
- Abans de la reobertura es recomana realitzar un procés de porga de l'aire interior tant de l'edifici com del sistema de ventilació mitjançant l'arrancada del sistema de ventilació per a oferir un nombre de renovacions de l'aire interior adequat.

MESURES PER A ESCOLES ESPORTIVES

A més del compliment de la normativa vigent, s'estableixen les següents mesures:

-Accés a la instal·lació

Per a l'entrada a l'activitat i recollida de l'alumnat a l'eixida o finalització d'aquesta, es realitzarà de manera escalonada i s'habilitaran zones degudament senyalitzades i que garantisquen les mesures de distanciament i seguretat concordes a la normativa vigent, a més d'evitar la formació d'aglomeracions.

S'evitarà la formació de grups d'acompanyants en els voltants dels centres esportius.

-Desenvolupament de les activitats

L'alumnat no podrà compartir begudes, aliments, cremes o altres productes. Cada usuari portarà el seu gel desinfectant, botella d'aigua i/o aliment en la seua motxilla personal.

L'alumnat formarà part de grups estables i es mouran per la instal·lació en grup, mantenint la distància de seguretat i sempre acompanyats amb el seu monitor/a, pels itineraris marcats, sense poder abandonar el grup en cap moment.

Es podrà sol·licitar als pares/mares o en el seu cas tutor/a de l'alumnat un document de declaració responsable i consentiment informat per a la participació en escoles esportives.

Les escoles esportives podran realitzar-se amb el màxim de participants que establisca la normativa vigent, organitzades en grups estables segons normativa.

Les activitats es realitzaran evitant el contacte entre els diferents grups.

PREVENCIÓ DE LA LEGIONEL·LOSIS (INSTAL·LACIONS DE RISC DE PROLIFERACIÓ I DISPERSIÓ DE LEGIONEL·LA)

- Prèviament a la reobertura dels centres esportius:

Si s'ha realitzat manteniment de la instal·lació, s'haurà de realitzar una anàlisi prèvia a l'obertura. Es permetrà que aquesta anàlisi es realitze una vegada obert l'establiment condicionat a presentar els resultats analítics dins del termini de 30 dies després de la data d'obertura efectiva al públic.

Si la instal·lació ha estat parada (sense manteniment) s'ha de realitzar neteja i desinfecció de la instal·lació com a màxim 30 dies abans de l'obertura, així com anàlisi realitzada almenys 15 dies posteriors a la neteja i desinfecció.

En el cas que dispose de piscina, després de tancaments temporals que puguen suposar variacions significatives de la qualitat sanitària de l'aigua, es realitzarà anàlisi de control inicial de l'aigua del got realitzat en la quinzena anterior de la reobertura.

Els certificats i resultats analítics corresponents hauran d'estar disponibles i amb entrada en el Centre de Salut Pública corresponent dins dels 30 dies posteriors a la data d'obertura efectiva al públic.

- En tot cas, abans de la posada en servei de les instal·lacions, la titularitat haurà de tindre en compte les següents indicacions:

Aigua Freda de Consum Humà (AFCH)

En instal·lacions de descalcificació, s'haurà d'iniciar una regeneració per arrancada manual.

La bomba de recirculació del depòsit intermedi tornarà a operar de manera ordinària i s'ajustaran els nivells de clor a la normalitat (0,8 -1 ppm).

Les claus de les derivacions a punts terminals (habitacions...) i aixetes de les mateixes s'obriran seqüencialment.

Haurà de realitzar-se un calibratge/ajustament del clorador automàtic si es disposa, així com una neteja i desinfecció del filtre d'entrada principal.

Davant tancaments superiors a un mes, es recomana sol·licitar la realització d'una anàlisi de control d'aigua potable en el depòsit intermedi, els resultats del qual han d'estar disponibles prèvia a la seua obertura al públic.

Si el temps transcorregut des de l'última neteja i desinfecció general de la instal·lació fins a la data prevista de reobertura és igual o superior a un any, hauran de sol·licitar la realització d'aquesta tasca prèvia a l'obertura. Abans de l'obertura, s'haurà de realitzar neteja i desinfecció amb anàlisi en punts representatius de la instal·lació transcorreguts almenys 15 dies.

També serà obligatori realitzar neteja i desinfecció general de la instal·lació, segons el descrit en l'Annex 3 del Reial decret 865/2003, en aquells establiments que hagen interromput el servei durant més d'un mes i no hagen seguit les indicacions descrites en el punt 1 anteriorment esmentat, hagen buidat o no la instal·lació. A més, hauran de realitzar-se anàlisi en punts representatius de la instal·lació transcorreguts almenys 15 dies.

Sistemes d'aigua calenta sanitària (ACS)

S'haurà de connectar tot el sistema almenys 72 hores abans de l'obertura de l'establiment al públic.

S'haurà de comprovar que tots els acumuladors finals (inclosos termos elèctrics) aconseguen 70 °C durant almenys 2 hores, i el circuit de retorn aconseguen almenys 60 °C durant aquest temps.

A continuació, les claus de les derivacions a punts terminals (habitacions...) es tornaran a obrir de manera seqüencial, i es mantindran les aixetes de cada habitació obertes durant 5 minuts, comprovant que s'aconsegueixen els 60 °C.

S'haurà de reajustar els sistemes de producció per a temperatures ordinàries d'ACS (últim acumulador a 60 °C, circuit/punts terminals a 55 °C).

Aquells establiments amb sistemes d'ACS centralitzada que segueixen aquestes indicacions de parada i posada en marxa, i que ja hagueren fet neteja i desinfecció general de la instal·lació en l'últim any, en cas de parades superiors a un mes hauran de realitzar, abans de l'obertura, presa de mostres amb anàlisi de Legionella spp en els punts representatius de la instal·lació, tant en ACS com en AFCH, inclosos la purga de l'últim acumulador final i del circuit de retorn.

Aquells establiments que no segueixen les indicacions proposades, o aquells en els quals el temps transcorregut des de l'última neteja i desinfecció general de la instal·lació fins a la data prevista de reobertura siga igual o superior a un any, hauran de sol·licitar

la realització d'aquesta tasca prèvia a l'obertura. Abans de la nova posada en servei, hauran de realitzar una neteja i desinfecció segons l'Annex 3 del Reial Decret 865/03 i anàlisi en punts representatius de la instal·lació.

Sistemes d'aigua climatitzada amb agitació constant i recirculació a través de dolls d'alta velocitat o la injecció d'aire (spas, jacuzzis, piscines, gots o banyeres terapèutiques, banyeres d'hidromassatge, tractaments amb dolls a pressió, uns altres).

Se seguirà el que s'estableix en l'Annex 5 del Reial decret 865/2003 quant a aquesta mena d'instal·lacions.

Si el got no s'ha deixat de mantindre i controlar de manera ordinària no es requereix acció addicional, i es podrà reprendre el servei sempre que els paràmetres analítics estiguen dins de normalitat.

Altres sistemes hídrics amb menor probabilitat de proliferació i dispersió de Legionel·la

S'hauran de mantindre les condicions de cloració ordinàries i connectar-se almenys una vegada a la setmana.

Piscines amb recirculació d'ús col·lectiu

1. Si, per al seu compliment, l'aigua d'aportació utilitzada no procedeix de la xarxa de distribució pública, es procedirà a comunicar-ho al Centre de Salut Pública del Departament de Salut corresponent, aportant les analítiques de l'aigua que s'indiquen en l'apartat relatiu a controls.
2. S'activarà i comprovarà el bon funcionament del sistema de recirculació, dels equips de filtració i desinfecció, inclosos qualsevol tipus de dolls o difusors, així com el calibratge en el seu cas dels equips automàtics de què es dispose.
3. Comprovar que els nivells de clor lliure residual i pH es troben en els nivells permesos. (Clor lliure residual: 0,5 - 2 ppm; pH: 7,2 - 8).
4. En el cas de piscines d'hidromassatge d'ús col·lectiu, de manera prèvia a la seua posada en funcionament es procedirà a realitzar una desinfecció química mitjançant 4-5 ppm (mg/L) durant 12 hores, normalitzant posteriorment els valors de clor i pH als nivells establerts (apt. B3 de l'annex 5 i apt. B a.1 de l'annex 3 del Reial Decret 865/2003, de prevenció i control de legionel·losi).
5. Quant als controls a efectuar de qualitat de l'aigua:
 - a. D'haver suspés l'activitat durant més de 2 setmanes, o després de tancaments temporals que puguen suposar variacions significatives dels paràmetres de control de l'aigua o aire, en la quinzena anterior a la reobertura es procedirà a realitzar un control INICIAL, contenint en el seu cas TOTS els paràmetres de l'annex I del Decret 85/2018, del Consell.
 - b. Els paràmetres de temps de recirculació, temperatura de l'aigua i potencial redox podran ser mesurats in situ.
 - c. En els gots amb aigua climatitzada amb algun sistema d'aerosolització d'aigua, es tindrà en compte el que s'estableix per a la prevenció i control de legionel·losi, realitzant en l'anàlisi inicial (així com posteriorment en el periòdic) la determinació de Legionel·la spp.

6. En piscines cobertes o mixtes s'assegurarà una bona renovació de l'aire i es realitzaran, almenys, els controls de rutina diaris relatius a CO₂, temperatura ambient i humitat relativa, garantint els nivells que estableix la normativa.
7. Una vegada comprovat que els valors de qualitat de l'aigua i de l'aire obtinguts s'adeqüen als nivells de l'annex I, es podrà reprendre l'activitat i continuar amb la resta dels controls indicats de RUTINA (diari) i PERIÒDIC (mensual).

En València, a data de signatura electrònica

**SECRETARIA AUTONÒMICA DE SALUT PÚBLICA
I DEL SISTEMA SANITARI PÚBLIC**

REFERÈNCIES:

1. County of Los Angeles Public Health. Reopening Protocol for Gyms and Fitness Establishments. Accedido: 11/03/2021. Disponible en: http://publichealth.lacounty.gov/media/coronavirus/docs/protocols/Reopening_FitnessEstablishments.pdf.
2. Gestors Esportius Professionals - FVMP. Protocolo con recomendaciones para la protección y prevención de la salud frente al COVID-19 en la práctica deportiva y el uso de las instalaciones deportivas.
3. Ministerio de Cultura y Deporte – Consejo Superior de Deportes. Protocolo básico de actuación para la vuelta a los entrenamientos y el reinicio de las competiciones federadas y profesionales. Accedido: 11/03/2021. Disponible en: https://www.csd.gob.es/sites/default/files/media/files/2020-05/CSD_GTID_Protocolo_sanitario_para_el_deporte.pdf.
4. Ministerio de Sanidad. Documento técnico – Evaluación del riesgo de transmisión de SARS-CoV-2 mediante aerosoles. Medidas de prevención y recomendaciones. Accedido: 11/03/2021. Disponible en: https://www.msbs.gob.es/profesionales/saludPublica/ccayes/alertasActual/nCov/documentos/COVID19_Aerosoles.pdf.
5. Ministerio de Sanidad. Recomendaciones para la apertura de la actividad en piscinas tras la crisis del COVID-19. Accedido: 11/03/2021. Disponible en: <https://www.msbs.gob.es/profesionales/saludPublica/ccayes/alertasActual/nCov/documentos/recomendacionesAperturaPiscinas.pdf>.
6. Ministerio de Sanidad – Ministerio de Transición Ecológica y Reto Demográfico. Recomendaciones de operación y mantenimiento de los sistemas de climatización y ventilación de edificios y locales para la prevención de la propagación del SARS-CoV-2. Accedido: 11/03/2021. Disponible en: https://www.msbs.gob.es/profesionales/saludPublica/ccayes/alertasActual/nCov/documentos/Recomendaciones_de_operacion_y_mantenimiento.pdf.
7. OMS. Estrategia mundial sobre régimen alimentario, actividad física y salud. ¿Qué se entiende por actividad moderada y actividad vigorosa? Accedido: 12/03/2021. Disponible en: https://www.who.int/dietphysicalactivity/physical_activity_intensity/es/.
8. SDG de Epidemiología, Vigilancia de la Salud y Sanidad Ambiental-Sanidad Ambiental. Procedimiento para el mantenimiento de instalaciones de agua sanitaria y de agua climatizada tras cierre de instalaciones o suspensión de la actividad. Accedido: 11/03/2021. Disponible en: http://www.sp.san.gva.es/DgspPortal/docs/Mantenimiento_IRs_rev_09042020.pdf.
9. SDG de Epidemiología, Vigilancia de la Salud y Sanidad Ambiental-Sanidad Ambiental. Mantenimiento de piscinas de uso público tras interrupción de la actividad. Accedido: 11/03/2021. Disponible en: http://www.sp.san.gva.es/DgspPortal/docs/Mantenimiento_piscinas_rev06042020.pdf.